

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petivrstice po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Skofova spomenica o kranjskih razmerah.

Klerikalci imajo od nekdanj navado, da popisujejo svoje nasprotnike tako, kakor jim kaže, da bi jih laglje pobijali. Tega se držé na Kranjskem že vsa leta, kar se je vnel naš boj in morda ga že ni spodobnega človeka v deželi, ki bi ne bil na lastni koži poskusil, kako znajo klerikalci lagati in obrekovati in čast krasti, da bi svojega nasprotnika spravili ob dobro ime, ob ugled in veljavo.

Točno po tem tradicijskemu načelu klerikalizma se je ravnal tudi ljubljanski škof, ki je sestavil svoj v zadnjem »Lažljubcu« obeodanjen spomenico na rimsko stolico o razmerah na Kranjskem. Ta škofova spomenica je nekaj izredno gorostasnega. Mi gotovo nimamo posebnega dobrega mnenja o zmožnostih in namenih škofa Jegliča, ali takega spisa bi niti od njega ne bili pričakovali. Ta spis je priča, da naš škof nima niti iskricke pravičnosti v svojem srcu — škofa je ali ligurijanska moralna teologija tako zastrupila, da je izgubil vsak čut za resnico in pravičnost, ali pa mož že od rojstva nima tega čuta in tudi pri najboljši volji ne more biti pravičen.

V celi dolgi spomenici ljubljanskega škofa ni deset resničnih besedi; vse, kar je škof papežu povedal, je jezuitsko zasukan in sicer tako, da mora premočiti vsakega, kdor naših razmer dobro ne pozna, kaj šele papeža in njegovega tajnika, ki o naših razmerah niti pojma nimata.

Škof pravi v svoji spomenici, da sta na Kranjskem dve stranki: katoliška stranka, ki se drži načel krščanskega socializma in se resno prizadeva pomagati ljudstvu s podučevanjem in gospodarsko organi-

zacija, in liberalna stranka, ki nima drugega namena, kakor izpodbijati delovanje katoliške stranke, onemogočiti, da se bi ljudstvu duševno in gospodarsko pomagalo ter voditi vojno proti veri in cerkvi.

Tako karakterizuje škof narodnapredno in klerikalno stranko. Kratko, a krepko. Kolikor besedi toliko — neresnic. Pa kaj to škofa ženi — papežu in njegovemu drž. tajniku se itak o kranjskih razmerah niti ne sanja.

Dalje pravi škof, da pripada klerikalni stranki »skoro vse ljudstvo«, med tem ko pripadajo liberalni stranki samo odvetniki, profesorji, učitelji in nekateri trgovci in gostilničarji. Koliko kmetikih občin je v liberalnih rokah, koliko kmetikih glasov so dobili liberalni kandidati pri raznih volitvah, tega v Rimu seveda ne vedo, niti tega, da je danes že ni vasi na Kranjskem, kjer bi prebivalstvo ne bilo razdeljeno na dva tabora. Na Kranjskem je lepa vrsta kmetikih okrajev, kjer so liberalci ali v večini ali pa imajo vsaj jako impozantno manjšino — vzlic temu se drzne škof pisati, da je »skoro vse ljudstvo« klerikalno.

Seveda, ker je »vse ljudstvo« klerikalno, se zdi škofu neizogibno potrebno, da imajo narodu z najbrutalnejšim terorizmom usiljeni poslanci pravico zahtevati, da oni gospodarijo v deželnem zboru, toliko bolj, ker večina »krivično tlačil ljudstvo in njegovo stranko.«

Tu se moramo nekoliko ustaviti in pribiti očitjanje, da deželnozborna večina ljudstva tlačil škof se je pod svojo dolžitev podpisal, škof je to dolžitev izrekel v uradnem listu in zatregadel ga pozivljamo, naj pove v katerem ozir tlači deželnozborna večina ljudstvo. Tiste bedaste fraze, s katerimi klerikalci navadno operirajo, naj si škof le prihrani; po-

ziviljemo ga, da naj navede konkretne slučaje. Če pa tega ne stori, naj bo pripravljen, da doživi v deželnem zboru nekaj takega, česar še nikdar noben katoliški škof ni v nobenem parlamentu doživel.

Kar je škof še nadalje načel v »Domoljubcu« oziroma v spomenici, je več ali manj le humoriističnega značaja. Ali naj se mar človek ne smeje, če pravi škof v isti sapi, ko zagovarja sploš in enako volil. pravico, da ljudska volja ne sme odločevati, češ, to je načelo skrajnega liberalizma; ali če škof obsojajoč zvezo naprednih Slovencev z veleposestniki priznava, da se z Nemci že sme sodelovati; ali če trdi, da je »skoro vse ljudstvo« v klerikalnem taboru, v isti sapi pa priznava, da bi bilo vse to ljudstvo v naprednem taboru, če bi duhovniki ne delali nemira in prepira v deželi. Teh izvajanj pri najboljši volji ne moremo smatrati za resne.

Nam nikakor ni v mislih, pripisovati škofovi spomenici kak poseben pomen, tem manj, ker smo prepričani, da je tudi v Vatikanu ni nihče bral. Razkola se ni bati na Kranjskem in zato ima škof lahko stališče. Škofa ni še nihče tožil v Rimu, nihče še ni prosil, naj se preiščejo razmere, — kaj čuda, da se v Rimu niso prav nič za nas zmenili in škofu verjeli vse, kar jim je na tvežil. Pribijamo pa s tem, da škof ni papežu podal resnično in pristransko sliko o naših razmerah.

To je vse, kar smo imeli povedati o škofovi, v umazanem »Domoljubcu« priobčeni spomenici. Kakor rečeno, je ta spomenica za nas popolnoma brezpomembna, zlasti ker od škofa niti pričakovali nismo, da bi papežu povedal golo in čisto res-

nico. To pa nam vsakdo lahko verjame: prej bo ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič odstavljen in poslan v kak samostan, nego bo konec narodnapredne stranke na Kranjskem.

Vojna na Daljnem vztoku. Sijajna ruska zmaga pred Port Arturjem.

Sinoči ob 7. uri zvečer smo dobili iz Petrograda brzojavko, v kateri se javlja iz Port Arturja, da so Japonci znova napadli Port Artur, a so bili strahovito poraženi. Štiri japonske oklopnice in dve japonske transportni ladji so se potopile. V boju se je posebno odlikovala ruska oklopnica »Retvizan«, o kateri so sovražniki Rusije trdili, da je bila pri prvem japonskem napadu na Port Artur tako poškodovana, da ne bo več rabljiva.

Pripomnimo, da je ta brzojavka iz uradnega vira, da torej ni nikakega dvoma, da je popolnoma resnična.

S tem pa so tudi ovržene vse one zlobne, Rusiji sovražne trditve, da bi bila Rusija na morju vsled prvega japonskega napada že popolnoma poražena in da bi njena vojna sila na morju sploh ne prišla več v poštev. Da so bile te trditve, ki so se kategorično ponavljale dan na dan po raznih časopisih, popolnoma neosnovane, se je sedaj jasno pokazalo. Rusko vojno brodovje je s samonim udarcem sijajno dokazalo, da nima samo življenske moči, ampak da je v njem toliko latentne sile, da se z uspehom ne samo meri s številnejšo japonsko mornarico, ampak da je vstanu Japonce poraziti, dasi je baje vsled neprestanih izgub v

spopadih z Japonci že popolnoma decimirana in je baje njena moč že padla na ničlo!

Ta ruska zmaga pred Port Arturjem je na mah razpršila vse one bajke, ki so se širile o prvih japonskih uspehih in ruskih porazih in ki niso hotele utihniti, dasi se jira je že zdavnaj izpodnesel vsak temelj!

Nam je to v veliko zadoščenje! Takoj sprva, ko so jela dohajati z bojišča za Rusijo neugodna poročila, smo svarili občinstvo, da naj ne verjame brezpogojno tem vestem, ampak da naj slejkoprej trdno veruje v nepremagljivo rusko orožje. Nismo sicer trdili, da je pri Rusih vsak vojni neuspeh nemogoč, zatrjevali pa smo, da je izključeno, da bi Rusija mogla biti poražena. In ali niso razni listi in lističi vedno in vedno že pisali o strašnih porazih Rusije na morju, da je njena mornarica popolnoma uničena in da je že Japonska na celi črti zavladovala na morju? Te trditve so se z vso emfazo ponavljale neprestano, dasi so vsak dan zgubile več opore, in treba je bilo mnogo krepke vere in resne volje, da se nam ni omajalo prepričanje, da se ni nam sugeriralo po tolikih časnikarskih magnetizerjih uverjenje, da je Ruska dejanska že podlegla in da je že docela poražena na morju. Vkljub vsemu smo ostajali nepokolebivo pri svojem prepričanju, dasi se je nas že karalo z optimisti in dasi se je nas že dolžilo, da smo z navdušenostjo za rusko stvar izgubili čut objektivnosti in nepristranosti!

Sedaj smo dobili zadoščenje, zakaj jasno se je pokazalo, da je bilo stališče, katerega smo mi takoj sprva zastopali, edino pravo in da smo si s tem — ne glede na to, da je vsak pošten slovanski list eo ipso moral zastopati to stališče — prihranili veliko blamažo, katero bodo morali mirno vtakniti v žep

LISTEK.

„Podkriževalci.“

Kmetiška gluma v treh dejanjih. Nemški (»Die Kreuzschreiber«) spisal L. Anzengruber.

V nedeljo, dne 14. t. m. vprizorila se je prvič na slovenskem odru zgoraj označena drama slovitega dunajskega pisatelja Anzengruberja. Igra, dokaj dobro vprizorjena (vpoštevati treba, da je bila namenjena šele za prve dni marca, tedaj prav za prav »ven vržena«, kakor slove glediški termin), je izzvala v gledalcih kaj burnih izrazov zadovoljstva. Zaeno pa se čuje od nekaterih strani pomislekov proti igri; in to, po mojem mnenju, popolnoma brez vsakega globljega upravičenja. Ako pripomorejo naslednje skromne vrstice od tega, da se zbiste pojmi, so dosegle svoj namen.

Anzengruber nam ni neznan pisatelj. Bivši igravec, si je pridobil s svojo 1870 l. izišlo znano ljudsko igro »Dolški župnik« (»Der Pfarrer von Kirchfeld«) mahoma toli priznanja in simpatij, da je odložil čast policijskega uradnika in se popolnoma posvetil pisateljevanju. »Krivoprisežnik« iz l. 1872 in »Podkriževalci« iz istega leta so mu hitro ustvarile temelj spomeniku v vrsti nemških dramatikov.

Njegove drame se delijo v kmetiške glume, dunajske ljudske igre in visokomemške drame. »Podkriževalci« spadajo v prvo skupino: »kmetiške glume.«

S posebno ljubeznijo je Anzengruber orisaval kmetiško življenje, katero je mojstrski opisal tudi v svojem največjem epskem umotvoru »Der Sternsteinhof«, eine Dorfgeschichte. In tudi v »Podkriževalcih« nas vodi med kmete, med one kremenite može z raskavo zunanostjo in nežno dušo. Anzengruber je realist skozinsko, riše nam življenje tako, kakršno je v istini, in baš radi tega, ker se nam predstavlja v njegovih umotvorih življenje tako, kakršno je v istini, tako, da se nam zdi, da vidimo na odru kinematografski posnetek življenja, baš radi tega si je pridobil Anzengruber toliko priznanja. Glavna moč njegovih dram leži v vsebini, v naravnem in vestnem risanju življenja in njegovih usodnih slučajev. Tudi v »Podkriževalcih« vidimo pred seboj kmete take, kakršni so v istini. Realist ne riše salonskega kmeta, po kmečko našemljeno marioneto, ki govori tako lažljivo oglašeno kakor govorimo mi, meščanski konvencionalni lažnivci. Njegovi kmetiški tipi so risani tako istinito in krepko, da se nam vidi, da stoji na odru pravi pravcati planinec. In v naravi občujejo s kmetom radi

tudi naši finejši, ki se zvečine ne morejo dovolj diviti njegovi originalnosti. Na odru pa — puh, robotost! — Ne da bi zagovarjal onega, v naši takozvani »kmetiški literaturi« kaj priljubljenega ostudnega »primojduševstva«, ki se tako rado prodaja kot temeljni karakteristikom kmetiškega značaja, zagovarjam »robotost«, ob kateri se spotika nekaj finejših. »Robotost« je gotovo zelo relativen pojem in iz gotovega stališča je sploh vsaka kmetiška beseda robata. »Robotost«, ki ni drugega nego direktni izraz kmetiškega čutenja, ni in ne more nikdar biti spotikljiva, kajti sicer bi bili prisiljeni do gorostasne trditve, da je vsak kmet v svoji duši tak, da se mora ob njem spotakniti vsak oglašeneec. V vseh »Podkriževalcih« ga ni izraza, ki bi ne bil prihajal iz pristne kmetiške duše skoz pristna kmetiška usta. In pristni so ti izrazi v tem oziru, ker jih kmet rabi, kadar govori tako kakor ga je učila mati, kadar govori po svoje kmet, ki je po kmetških nazorih dostojen človek, ne pa »godec«. Za odpravo manj »manirlih« izrazov je vedno poskrbela c. kr. cenzura. Sicer pa moram priznati, da se faktično čudim, da se more spotikati ob naivni »robotosti«, kdor z veliko slastjo in z odkritim dopadajenjem vleče na ušesa francoske »pikanterije«. Meni se to

vidi posiljena morala salonske konvencionalne in kmetofobske »fineše«. »Robotost« v našem plemenitem zmislu, robotost namreč kot nasprotje našega konvencionalizma, se mi vidi istiniti karakteristikom kmetiškega izrazovanja in kdor želi realizma, oni se ob njej nikdar ne bo spotikal, ker zdravih živcev nikdar ne more žaliti.

V drugo se govori o nezdravi tendenci. Ni neobhodno, da ima vsak umotvor tendenco. Kajti vsebina in tendenca je dvoje. Tendenco pa lahko najdemo posili v prav vsakem pojavu, treba le položiti jo vaj. In jaz v »Podkriževalcih« ne iščem tendence, ker se mi vidijo »Podkriževalci«, kakor sem že zgoraj označil, kakor kinematografski posnetek realnega življenja, združen z gramofonski reproducirano govoro. V realnosti ne najdem tendencioznosti. Da li pa je boj »Podkriževalcev«, ki se bore za svoje prepričanje, za sv. vero svojih očetov, ki ji preti od strani, od katere je bilo to najmanj pričakovati, (kakor govore sami), neetičen, o tem prepuščam sodbo posamezniku. Jaz ga smatram za veleomoralnega in domišljam si, da se ne motim. Tudi sredstvo, ki ga »Podkriževalci« vporabljajo v rešitev svoje močatosti, svojega prepričanja, nedolžna zvijačnost, je kaj bolj moralno, nego so vobče sredstva v politiki.

Verska struna v »Podkriževalcih« ne zavzveni ni enkrat disharmonično, kajti ravno Anže, ki udari enkrat nanjo, je verski idealist ob vsem svojem inačem realizmu, duša, ki se čuti prepajeno s silo božanstva.

V podrobno podkrepjenje svojih misli se tu ne morem spuščati, pač pa upam, da mi pritrdi vsakdo, ki je »Podkriževalce« prebavil popolnoma. Načuditi pa se ne morem, kako je mogla ta igra koga dimiti tako, da se mu je skrhalo kritično pero in ga dovedlo do izpadov na sicer pripoznano dramatsko umetnost Anzengruberjevo, pisanih v slogu, v katerem dostojni in trezni kritiki ne pišejo ocen. Po mojem čutenju naj bi bila razlika med kritiko in pamphletom.

Jedro igre je konflikt med prepričanjem in silo zunanjih razmer, tedaj konflikt, ki se vedno in vedno zopet ponavlja v življenju in ne najmanj tam, kjer je prišlo do površja politično razmotrivanje. Konflikte med naravno moralno in zahtevami razmer obdelaval je Anzengruber kot realist v skoro vseh svojih umotvorih.

Ker je značaj planinskih kmetov, nemških in slovenskih, skoro popolnoma isti, bilo je možno, preložiti »Podkriževalce« tako, da imamo pred seboj pristnega slovenskega kmeta. Da, intendantca

celo časopisi svetovnega imena in svetovne veljave!

Sovražniki Rusije so že triumfirali, toda njihovo veselje je bilo prezgodno. Rusija je še neomajana, ni še razvila sil; kadar pa se to zgodi, potem gorje Japoncu, ruski velikani se ne bo dal žaliti brez kazni kakemu pritlikavcu!

Avtentično poročilo o boju pri Čemulpu.

Ruski državni svetnik Pavlov, ki je v uradnih poslih bival neposredno pred izbruhom vojne v Soeulu in ki je odpotoval iz Koreje šele 10. februarja poroča v listu „Novoje Vremja“ o dogodkih pred Čemulpom avtentično takole: — 8. svečana sem poslal vzpričo prekinjenja brzojavne zveze in vojšted velikih japonskih vojnih priprav topničarko „Korejec“ s pošto iz Čemulpa v Port Artur in obvestil tudi križarko „Varjag“, da naj bo za vse služaje pripravljena. Ko je „Korejec“ zapustil red, je srečal japonsko mornarico, obstoječo iz 6 križark in 8 torpedovk. Ena križarka je takoj jela zasledovati „Korejca“, katerega so takoj obkolile japonske torpedovke in jelo streljati nanj, ne da bi ga zadele. „Korejec“ ni streljal, ampak se je takoj vrnil v luko in se usidral. Ponoči so japonske ladje izkrcale 3000 mož, kateri so potem zasedli Soeul. Korejske oblasti in vojaštvo so bili popolnoma apatični. Naslednjega dne (9. sveč.) zjutraj je japonski admiral uradno sporočil poveljniku „Varjaga“, da so se pričele sovražnosti, in ga pozval, da naj nemudoma zapusti pristanišče, ker bi ga sicer vse japonske brodogradnje takoj napadlo. Tudi druge tuje ladje so dobile ukaz, da imajo luko nemudoma zapustiti, ako bi ruske ladje tankaj ostale. „Varjag“ in „Korejec“ sta nato odplula iz pristanišča, Japonci so jima sledili in ju pozvali, da se naj udasta. Ko niso dobili odgovora, so Japonci jeli ruski ladji bombardirati. Po boju ste se hoteli ruski ladji, ker je bil „Varjag“ močno poškodovan pod vodno površino, vrniti v pristanišče, da bi popravile poškodbe. Ker pa je poveljnik uvidel, da to ni mogoče, in ker ni hotel, da bi dobili ladji Japonci v pest, se je odločil, da potopi obe ladji. V to je poslal vse moštvo na francoske, angleške in italijanske križarke, ki so izražale Rusom gorko sočutje in simpatije. Istočasno pa je rusko moštvo samo zažgalo in potopilo svoj parnik „Sungari“.

Z japonske strani so se boja vdeležile križarke: „Asama“, „Naniwa“, „Takačimo“, „Čioda“, „Akaši“ in „Nataka“. Popolnoma dokazano je, da se je vsled ruskih strelav potopila 1 japonska torpedovka; razen tega je bila „Asama“ prisiljena ustaviti ogenj, ker je bila hudo poškodovana. Kakor se je pozneje

izkazalo, se je na večer še potopila japonska križarka „Takačimo“, drugo jutro pa so v Asanskem zalivu spravili z neke japonske križarke 80 ubitih in ranjenih. Hrabrost in nevstrašnost, s katero so se borili ruski mornarji, je izzvala pri inozemcih občno občudovanje in sočutje. Istega večera je japonski poslanik v posebni avdijenci sporočil korejskemu cesarju, da bo v bodoče Korejo upravljala Japonska, in zagrozil, da bo v slučaju nepokornosti japonska vojska zasedla cesarski дворец. Značilno je, da Japonska ni niti korejske vlade, niti diplomatskih zastopnikov obvestila, da je pričela vojno z Rusijo, in da se je odločila kršiti nevtralnost Koreje. — K temu je pripomnil, da se je Japonska z napadom na „Korejca“ in „Varjaga“ hudo pregrešila proti mednarodnemu pravu. Obe ladiji ste namreč bili na osebno razpolago ruskega poslanika v Soeulu. Poslanik je imel pravico, ko se je pričela vojna, odpotovati na ladji svoje države, ki bi morala biti za sovražnika sakrosanktna in nedotakljiva. Vrh tega sta se „Varjag“ in „Korejec“ že nahajala od 28. januarja v Čemulpu kot nevtralnem pristanišču. A tudi v slučaju, da bi Čemulpo ne bila nevtralna luka, bi morali Japonci glasom mednarodnega prava dati ruskim ladjam tri dni odloga, da zapuste pristanišče, in bi jih ne smeli napasti. Japonci pa niso samo to zadnje storili, ampak so Ruse napadli celo zahrbtno, ko se sovražnosti niti niso pričele. S tem svojim dejanjem so dokazali Japonci, da se še pravi Azijati, kakršni so bili, in da nimajo pravice se šteti med civilizovane narode. Ruski listi pravijo, da nedolžna ruska križarka, prelita pred Čemulpom, kriči do neba po osveto in da jo bodo Rusi še to kri grozno maščevali nad Japonci! In o tem ni dvoma! Prvi udarec so dobili Japonci že pred Port Arturom, a temu bodo sledili še drugi.

Kdaj bo prvi spopad na suhem?

V vojnih krogih se misli, da se bosta sovražni armadi na suhem sprijeli šele štiri tedne pozneje, ko bodo Japonci svojo vojno silo 200.000 mož koncentrirali v Fuzanu in Gensanu. Glavne utrdbe imajo Rusi na reki Jalu. Ruska vojska je razpostavljena v nepretrgani vrsti od Mukdena do reke Jalu, da ji ni mogoče priti za hrbet. Japonci nameravajo najbrže Ruse napasti ali ob reki Jalu, ali pa priti ruski armadi za hrbet pri Mukdenu. Verjetno pa je tudi, da bodo Japonci izvršili napad na obeh krilih in obenem skušali izkrcati svoje vojaštvo zapadno od Port Artura, katerega vobče nameravajo oblegati in izolirati. V vojnih krogih pa prevladuje prepričanje, da je zavzetje Port Artura popolnoma izključeno.

Japonske ladje na begu.

Iz Vojhajveja se poroča, da so se večerj videle iz pristanišča štiri japonske oklopnice in devet križark, ki so jadrno plule proti vzroku, torej najbrže proti Nagasaki ali pa proti Sasehu. Te ladje so najbrže del onega japonskega brodogradnje, ki je v terek napadlo Port Artur, a je bilo strahovito poraženo. Japonsko ladjeve je, kakor se misli, zato tako hitro plulo v svoja varna pristanišča na Japonsko, ker se je nadejalo, da mu sledi rusko brodogradnje. Vsekakor je moral biti japonski poraz pred Port Arturom naravnost strahovit!

Rusija kupuje nove parnike.

Iz Aten se poroča, da je ruska vlada poverila svojemu konzulu v Siringu, da naj stopi z grško parobrodno družbo „Moraitis“ v zvezo in od nje kupi 5 najnovejših transportnih parnikov. Rusija je baje ponudila 7.300.000 kron za parnike, vendar se družba še ni odločila, da bi jih prodala.

Ogrska delegacija.

Dunaj, 24. februarja. V nadaljni razpravi o vojnem proračunu je govoril del Rakovsky proti nameravanemu povišanju stalne armade, ki je nepotrebno. Izjavil je, da bi brez tega povišanja ne bil nastal tako hud boj za madjarsko narodno vojaško zahtevo. Obžaloval je, da se tako zavlada rešitev o snakih in vojaškem pravosodstvu. — Ministrski predsednik grof Tizza je zavržal trditve predgovornika, da je vojaški program liberalne stranke brez veljave; ravnotako je zavržal obdolžitve, da je bil njegov napad na grofa Apponyja od prejšnjega dne iz osebne mrznje. Izjavil je, da goji veliko osebno spoštovanje do grofa Apponyja ter ga boli, da je isti po večmesečnem sodelovanju za rešitev krize sedaj v nasprotnem taborju. — Del Ugron je strastno napadal ministrskega predsednika, ki zagovarja teorijo, da daje nagodba kralju pravico, določevati poveljni jezik. — Sekoijski načelnik Jekel-falussy je rekel, da je vojni minister valed 30letnih svojih vojaških izkušenj spoznal potrebo, da mora biti armada skupna ter mora imeti enotni poveljni in službeni jezik. Tega mnenja je bil tudi grof Julij Andrássy. Govornik je dokazoval to potrebo z zgodovinskimi zgledi. Pri mobilizaciji se morajo seveda pripraviti na odhod čete, ki so sovražniku najbližje. Tu ni mogoče izbirati šet po poveljnem jeziku. To bi bilo hudodelstvo proti varnosti države. Glede vojaških vzgojevališč je rekel, da stremi vojna uprava le za nujno potrebo, da se priuče častniki popolnoma občevalnemu jeziku moštva. O dveletnem službovanju se ni mogel izreči,

ker se v tej zadevi še razpravlja. — Proračun se je nato v splošnem sprejel. — V podrobni razpravi so prišle na vrsto najprej resolucije o pouku madjarske vojske v vojaških šolah. Govoril je grof Apponyi ter dolžil ogrsko vlado, da ni vojne uprave prisilila, da bi se ustanovile tudi vojaške šole za topničarje, konjenike in pionirje. Tudi s izbero predmetov, ki naj se predavajo v madjarsščini, ni zadovoljen. — Ministrski predsednik grof Tizza je obžaloval napačne nazore o državnopravnem razmerju in o nagodbi ter rekel, da se morajo vprašanja, ki kršijo dobro razmerje med vladarjem in narodom že vendar enkrat poravnati, da bo prišla potem vsa narodna sila do produktivnega stvarjenja v narodni politiki. — Proti njegovim izvajanjem je polemizoval grof Apponyi, nakar se je resolucija sprejela in debata odgodila na jutri.

Češki deželni odbor dr. Körberju.

Praga, 24. februarja. Deželni odbor je svoječasno pozval dunajsko vlado, naj se čimprej skliče češki deželni zbor. Na ta poziv je odgovoril dr. Körber z jako šumnimi pogoji. Deželni odbor je odgovoril na Körberjevo pismo: „Deželni odbor kraljevine Češke vztraja na stališču, da je sklicanje deželnega zbora nujno potrebno in prenese na vlado vso odgovornost za pogubne posledice, ki nastanejo za deželo in prebivalstvo, ako se deželni zbor ne skliče. Deželni odbor noče presojeti razmer v državnem zboru in deželnem zboru, katere razmere pa hoče spraviti vlada v nekako zvezo; vlada pa ni konsekvantna, ako odreka sklicanje deželnega zbora zato, ker njega delavnost ni zajamčena, dočim hoče državni zbor sklicati, dasi nima jamstva, da bo deloval. Deželni odbor ho, kakor dosedaj, izvrševal svoje dolžnosti z enako pravičnostjo za obe narodnosti ter storil vse, da se dosežejo v deželnem zboru normalne razmere, ne more pa tajiti svojega prepričanja, da je vlada s svojim odgovorom deželnemu odboru nalogo zelo otežila.“

Trgovinske pogodbe.

Dunaj, 24. februarja. Dne 27. t. m. se vrši pod predsedstvom ministra grofa Goluchowskega konferenca, v kateri se določijo vse oblike, pod katerimi se sklonejo trgovinske pogodbe, v prvi vrsti z Nemčijo. Konferenci bodeta prisostvovala tudi oba ministrska predsednika.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija, 24. februarja. Med Turško in Bolgarsko se res vršijo s bliževanja, ki bodo dovedla najbrže do pismenih pogodb, da se mir ohrani, bolgarskemu prebivalstvu v Macedoniji pa z reformami olajša položaj.

Belgrad, 24. februarja. Avstro-ogrsko vlada je baje vprašala srbsko vlado, ali bi dovolila prehod njenim četam skozi Srbijo in Skoplje.

Milan, 24. februarja. Turška vlada je naročila pri Armstrongu sedem velikih razruševalk torpedov.

Pruska politika v Poznanju.

Dunajsko Novo mesto, 24. februarja. Danes je prispelo sem iz Sopronja več sto kmetov iz otdotnih nemških občin. Potujejo v Poznanj, kjer jih nemška vlada nasei v izpodirvanje Poljakov. Spremljali so jih nemški agentje.

Mobilizacija na Švedskem?

Stockholm, 23. februarja. Vlada je sklicala vse rezervnike pehote in topničarjev v okraju Gotland od letnika 1897.—1903. v službovanje.

Nemiri v Madridu.

Madrid, 23. februarja. V obeh zbornicah so priredili republikanci dogovorno hrupne demonstracije ter klicali: »Živela republika!« Red zbornicama se je nabralo na tisoče ljudstva, ki je republikance pozdravljalo, ministre pa zasramovalo. Policiji in orožniki so »delovali« z golimi sabljami. Vlada je izdala strogo cenzuro depeš ter že danes več depeš zaplenila.

Dopisi.

Iz Šmartna pod Šmarno goro. Pretečeni mesec so se vršili redni občni zbori prostovoljnih gasilnih društev tukajšnje občine. Občina ima tri gasilna društva, namreč: Šmartno-Tacen, Gameljne in Pirniče, katera štejejo sedaj skupaj čez 90 delujočih članov. Ustanovil jih je leta 1901 tukajšnji nadeučitelj Fran Lavtičar, kateri jim tudi ves čas načeluje. — Gasilno društvo Šmartno-Tacen ustanovilo se je po prizadevanju g. J. M. iz Tacna, ki je tudi zdaj vnet in zaveden gasilec, sicer že v letu 1898, pa je vsled takratnih neugodnih toozirnih razmer precej zaspalo. — Delovanje vseh treh gasilnih društev je bilo v pretekli dobi prav živahno. Nakupila so si ista skoro vse najpotrebnejše gasilsko orodje in opravilo. Pri precej pogostih vajah so se gasilci urili v rednih vajah ter se vežbali v rabi brigalen, večkrat tudi že hiteli bližnjemu „Na pomoč“ ter si pri veseljih in slavnostih oživljali duševne in telesne moči. Zdaj pa si zidajo in stavijo svoje gasilarne v Tacnu, Srednjih Gameljnah in Gornjih Pirničah. Umevno je, da so se vsled tega precej zadolžila, vendar je upati, da bodo z vztrajno delavnostjo ter podporami vis. deželnega odbora kranjskega in drugih šlovelkoljubov v doglednem času mogla plačati svoje še precejšnje dolgove. Vsa tri gasilna društva so si na svojih letošnjih občnih zborih izvolila svojim načelnikom zopet nadeučitelja Fran Lavtičarja, katerega so v priznanje zaslug in v znak hvaležnosti tudi soglasno imenovala svojim častnim članom. Podnačelnikom so bili soglasno izvoljeni

— Dalje v prilogi.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

XVI.

Z dekretom z dne 26. februarja 1812. je bila ustanovljena nova občinska organizacija za Ilirijo. Uprava ljubljanske mestne občine se je poverila posebnemu municipalnemu odboru, županom pa je bil imenovan baron Kodelli. V odboru so bili odvetnik dr. Rus, trgovec Primic, hišni posestnik Čebul, trgovec Nikolaj Reher in trgovec Andrej Malič. Novi župan je tem povodom priredil v redutni dvorani bankef s plesom, katerega se je udeležil tudi generalni guverner grof Bertrand s francoskimi dostojanstveniki.

Eden prvih, ki je zapustil redutno dvorano, je bil Andrej Kopitar. Če na kaki slavnosti ni bilo baronice Cojzove, se je vselej dolgočasil in je hitro izginil. Pred redutno dvorano je bila zbrana velika množica, ki je čakala na odhajanje gostov. Kopitar je nekoliko obstal in si ogledoval ljudi, ki so bili tako potrpežljivi, da so čakali po več ur, samo da vidijo nekaj lepih oblek. Tudi kurat Svetlin je bil med njimi in njemu se je Kopitar pridružil.

— Kdo je neki to? je naenkrat vprašal Kopitar, uzri med ljudmi visokega starega moža. Nekje sem ga že videl, a ne spominjam se, kje. — Tudi jaz ga ne poznam, je menil Svetlin. Še nikdar ga nisem videl, dasi poznam vsacega Ljubljancana.

Kopitar je stopil k zidu in poveslil tujeu vso pozornost, a kolikor si je tudi belil glavo, uganiti ni mogel, kje je videl tega človeka.

Tujec je medtem zapustil svoj prostor in krenil šez cesto.

— Pojdiva malo za njim, je rekel Kopitar svojemu prijatelju Svetlinu in ta je bil koj zadovoljen.

Pot se jima je izplačala. Tujec je šel šez Čevljarski most in odtod po Bregu v Trnovo, kjer je izginil v hiši Jerneja Doberleta. Strme sta Kopitar in Svetlin obstala.

— Saj se mi je koj zdelo, da je ta človek sumljiv, je šepetal Kopitar. In zdaj se tudi spominjam, kje sem ga videl.

— Kje? Ali ga poznaš?

— Kdo da je, ne vem, a videl sem ga pri Ljudmili, tisto jutro, ko sem pri tebi prenočil.

— Torej še ni konec teh sarot! — Kakor se kaže, še ne. Mož mora biti kak avstrijski agent.

— Ali naznaniva to policiji? je vprašal Svetlin.

— Čemu? Doberlet je tako prekanjen, da ga ne bodo vjeli izlepa, sicer pa ne smem ničesar storiti, dokler ne vem, če ni Ljudmila spet v kaki zvezi s tem človekom. Konrada bi to ubilo, če bi prišlo na dan, da je njegova žena vohunka.

— K Ljudmili ta človek ne hodi, je zatrjeval kaplan. Še nikdar ga ni bilo pri nji, odkar jo nadzorujem.

— Kdo ve! Morda se je vtihotapil, ne da bi ga bil kdo videl.

— Kvečjemu če je prišel s Grada na dvorišče. Z dvorišča pride lahko k Ljudmili, ne da bi ga kdo zapazil.

Pri Doberletu se je začul neki šum. Kopitar in Svetlin sta se previdno približala in videla, da steje okrog hiše ljudje in trkajo. Zdaj se je žulo povelje:

— V imenu postave — odprite!

— Policija je! je dihnil Kopitar. Saj se mi je že šudno zdelo, da Doberletove hiše ne nadzorujejo.

Medtem so se odprla vrata in na pragu se je pojavil Jernej Doberlet z lučjo v rokah.

— Kdo ste? Kaj želite? je vprašal osorno.

— V imenu postave! Mi smo

prišli preiskat Vašo hišo, ker v nji skrivate sumljive ljudi.

— Le preiščite jo, je rekel Doberlet porogljivo. Najbolje bi pa bilo, da se kar tu nastanite, da Vam ne bo treba ponoči hoditi.

Poveljnik in dva redarja so šli z Doberletom v hišo, trije redarji pa so ostali zunaj.

— Saj spet ne bo nič uspeha, je menil eden teh redarjev. Ta Doberlet je tako prekanjen, da mu ni priti do živga.

— Ali jaz sem natančno videl, je dejal drugi redar, da je sumljiv tujec šel v hišo. V teh minutah, kar sem jih rabil, da sem Vas poklical ni mogel oditi.

Preteklo je nekaj časa, predno se je patrolja vrnila iz hiše.

— Saj sem Vam koj povedal, da ni nikogar v hiši, se je posmehoval Doberlet. Kaj mislite, da ne vem, da me vedno nadzorujete?

Redarji so nevoljno odšli, a čim so se Doberletova vrata zaprla, so se vrnili in se skrili v sosesščini.

— Pojdiva, je rekel Kopitar in se tiho splazil s svojim prijateljem v mesto.

Umrl je v Zagrebu v pokojni sekciji svetnik Mijo Dantović. — Potres so čutili v soboto zjutraj na Visokem v Bosni, ki je trajal tri sekunde.

Zagrebski gledališni igralci v Dalmaciji. Takoj po zaključku zagrebskega gledališča se poda 20 njegovih najboljših članov gozdat v Dalmacijo, pred vsem v Dubrovnik.

Zaradi hujskanja proti madjarskemu narodu so zaprli v Budapešti urednika „Narodne reči“, Gavra Živanovića.

Utonil je v Zenici orožniški stražmešter Simon Prpić.

Ameriške novice. — Smrt Slovenca. V Rock Springsu je ubilo v rudniku Slovenca Janeza Germana. Pokojnik je bil doma od Sv. Trojice na Dolenjskem ter šele tri mesece v Ameriki. Zapustil je vdovo in troje malih nepreskrbljenih otrok. — Umrli je v Bessemerju gosk Elizabeth Slapinčarjeva, stara 43 let. Doma je bila iz Most pri Ljubljani ter zapuščena v domovini dve hčeri in mater. — Naval-Pogačnik žanje s svojimi nastopi po Ameriki mnogo slave. Newyorška slovenska kolonija mu bo podarila venec s slovensko trobojnico ter mu priredila banket.

Najnovejše novice. — Afera Vasilko-Eszterhazy se je poravnala brez dvoboja na »vi teži način«.

Srbski dezertjerji prihajajo še vedno iz Donavo na Ogrsko. Nedavno so prišli zopet trije srbski vojaki popolnoma oboroženi na Ogrsko ter so baje ponosno ropali po vaseh. Ogrski orožniki so jih zasledovali ter jih tudi došli, pri čemer je prišlo do boja. Z obeh strani se je streljalo. Zmagali so orožniki, ki so enega dezertjerja, Miletića, ustrelili, ostala dva pa zvezala.

Veliko povodenj imajo v Tripolisu. Celi deli mesta so razdejani. Valovi nosijo neprestano človeška in živalska trupla proti morju. Vseh človeških žrtev ni mogoče prešteti.

Prijet slepar. V Draž danih je svoječasno pruski ritmojster Hahnel ponaredil menic za 400 000 mark ter zbežal. Sedaj so ga prijeli v Londonu. Pri njem pa so našli le 5000 mark.

Punt v semenišču. V bogoslovnici v Dijonu se je spuntalo 75 gojencev, češ, da se ne puste posvetiti v duhovnike od sedanjega škofa. Odšli so k svojim rodbnam.

Milijon frankov je priigral v eni noči v Monte Carlu brat ogrskega državnega poslanca Justha.

Izgredi v gledališču. V romunskem gledališču so hoteli te dni vprizoriti neko igro v francoskem jeziku. K predstavi je prišel tudi dvor. Romunska mladina pa je čutila za žaljenje, da bi se igralo francosko ter je začela zvižgati in kricati. Večina je bila za igro ter je reagirala. Prišlo je do spopadov, ki so se prenesli na ulice. Dvor je takoj zapustil gledališče.

Zopet eden. Okrožno sodišče v Dunajskem Novem mestu je zaprlo kaplana Fr. Storna v Teresienfeldu, ki je med veroukom v šoli zlorabil celo vrsto deklet.

Snežni plaz je zasul stotnijo 157. francoskega polka v sedlu Parre ob španski meji. 15 vojakov so izklopali mrtevih.

Vojna sredstva. Kadar napočijo kaka vojna, se ne manjka „domoljubov“, ki priporočajo svoja sredstva. Za nemško-francoske vojne leta 1870 je neki tak francoski rodoljub predlagal svoji vladi, naj se izpuste vse divje zverine iz zverinjakov na Nemce. Ravnokar je v Londonu neki „prijatelj“ Japoncev priporočal japonskemu poslaniku neke kroglice, ki jih je iznašel, in katerih sama ena nasiti japonskega vojaka za tri dni. Neki drugi prijatelj pa je priporočil japonski vladi svoj roparski podmorski stroj, ki se lahko ruskim ladjam pod vodo približa na 10 metrov ter jih vsled svoje velike magnetične moči pritegne nase in jih polagoma privleče v — japonska pristanišča.

Na odru ustreljena. V mestu Feny pri Szatmaru so igrali nedavno dobrodelno igro, pri čemer se je pripetila grozna nesreča. Igralec Irasy je moral streljati na svojo soigralko Fischer. V naglici je pozabil izprazniti revolver in tako se je zgodilo, da se je igralka zadeta zgrudila mrtva na tla.

Rastlina, ki se sveti. V državi San Pato v Braziliji so našli nedavno rastlino, ki ji pravijo domačini »Orope« ter ima lastnost, da širi v temi okoli sebe toliko svetlobe, da je mogoče tik nje čitati. To svojo lastnost pridržiti tudi utrjana še par dni.

Čudna vas. Blizu Halberstadla je mala vas Sträbeck s 1200 prebivalci, ki vsi igrajo šah. Te igri se posvečujejo stari in mladi, žene

in otroci. Celo v šoli se poučuje šah. Občina razpiše vsako leto nagrado za najboljšega igralca. Kmetje pripovedujejo aldedo pravljico: Leta 1011 se je izročil škofu Arnulfu v Halberstadlu politični jetnik grof Guncelin. Škof ga je dal zapreti v trdnjavo Sträbeck, in kmetje kot škofovi podložniki so ga morali stražiti. Iz dolgega časa si je grof napravil desko s kipi ter začel s svojimi stražarji igrati šah. Kmetje so se hitro naučili ter niso igrali le z grofom, temveč tudi doma med seboj. Ko je bil grof izpuščen, ni bilo v vasi osebe, ki bi ne znala igrati te igre. Odtakrat se v Sträbecku neprestano kultivira šah.

Kateri je na boljšem. Dva prijatelja novoročenca se srečata. A: »Zahvali Boga, da nisi dobil take gizdavke, kakor jo imam jaz, ti vase ni treba imeti posebne ženske za šesanje in pletenje njenih las.« — B: »Bog varuj, moja žena rajši osem dni nepočesana okrog letas.«

Prepovedano zvonjenje. Republikanski mestni zastop v Bilbau-u je sklenil, da se prepove vsako zvonjenje v mestu pod kaznijo 25 peset. V utemeljevanju sklepa se pravi, da je zvonjenje za bolnike škodljivo, za zdrave pa neprijetno. V modernem mestu da nima ta stara navada pravice do obstoja.

Mrvaški gozdovi. Čuden način »pokopavanja« mrličev je našel angleški raziskovalec Skeat na malajskem polotoku pri popolnoma osamljenem plemenu »Phram«. Ti divjaki devajo svoje mrliče v nekatere zavojke, ki imajo obiko smotke ter so složeni iz lesenih lat ali drevesnega luba. Tako čudno krsto obesijo potem med drevesne veje tako, da je glava nekoliko nižja kot noge.

Službovnik japonskega vojaka. Japonski častniki izprašujejo vsaki dan vojake po službovniku sledeče: »Kdo je vaš gospod?« »Cesar.« — »Kaj tvori vojaški duh?« »Poslušnost in požrtvovalnost.« — »Kaj je pogumnost?« »Naprej drvitvi brez vsakega ozira na število.« — »Odkod je kri, ki rudeči vaše zastave?« »Od vojaka, ki jo je nosil med bitko.« — »Kaj mu ostane sedaj, ko je mrtev?« »Slava.«

Japonski vojni provijant. Kakor dobi pri nas v vojnem času vojaštvo razne sočivne in mesne konzerve ter suhor, ima Japonska za vojni provijant takozvani »hoshii« (vojni kruh). Ta kruh je iz stisnjenega rž, ki se malo nasoljen kuha v zaprtih posodah ter se pozneje počasi peče v razbeljenih pečeh. Potem se riž mehaničnim potm razkosa v male hlebce, ki so lahki, ohranijo popolno redilno vrednost, zavzemajo le malo prostora v vojaških telečnjakih ter se nenavadno dolgo ohranijo. Te hlebčke, ki so lahko prebavljivi, se je suhe ali pa namočene v mrzlo vodo. Z desetimi hlebčki se za slilo preživi tri dni.

To je kaj drugega. Mati: »Že zopet si se pretepaj s tovarišem. Takoj idi k jokajočemu dečku ter ga prosiš odpuščanja!« — Sin: »Saj že grem. Bil je to namreč Viljem, ki je rekel, da si ti nagrač žena v celem mestu.« — Mati: »Tako je rekel? Teci za njim pa ga še enkrat občaj!«

Policaj — jurist. Pri pariški policiji služi od leta 1892. neki Rault kot navadni stražnik. Spisal je pred leti pod tujim imenom knjigo z navodili o postopanju varnostnih organov z občinstvom v mirnem in vojnem času. Posebno pozornost pa je obudil letos, ko se je vpisal v prvi tedaj juridične fakultete na pariški univerzi. Policaj in stud. iur. v eni osebi je vsakokrat redka prikazen.

Telefonska in brzovjavna poročila.

Rusko-japonska vojna. Petrograd 24. februarja. Iz Port Arturja se uradno poroča, da je Japonska bojna mornarica znova napadla Port Artur, a je bila grozovito poražena. 4 japonske oklopnice in 2 transportni ladji so se potopile. Ruska oklopnica „Retvizan“, ki je bila zadnjič poškodovana, se je posebno odlikovala.

Petrograd 24. februarja. Ob 9. uri 30 minut zvečer. Posameznosti o novem japonskem napadu na Port Artur še dosedaj niso znane.

Petrograd 25. februarja. Japonci so predvčeršnjim poskusili prodreti s štirimi z razstrelivom napolnjenimi ladjami v Port Artur. Ta poskus pa se je vsled opreznosti ruskega brodogoja popolnoma

ponesrečil. Ladje niso napravile nobene škode, marveč so bile same uničene. Dve sta se potopili, dve sta obtičali, dve torpedovki pa so Rusi potopili.

Pariz 25. februarja. Iz Čifu je došlo poročilo, ki potrjuje, da so Japonci v noči med torkom in sredo znova napadli Port Artur, a so bili odbiti. Štiri japonske oklopnice so se potopile.

Petrograd 25. februarja. Danes ob 9. uri dopoldne je bilo razglašeno brzovjavno poročilo admirala Aleksejeva na cara o bitki pri Port Arturju. Aleksejev pravi: Dne 24. ob 3. uri zjutraj je japonsko brodogoj napadlo rusko ladjo „Retvizan“ in poskusilo v portarturskem pristanu potopiti nekaj parnikov z razstrelivi. „Retvizan“ se je, podpiran po baterijah trdnjave lotil boja. 2 japonski ladji, ki sta tekli na „Retvizana“, sta bili uničeni, ena pri gori Zolotoj, druga pri neki skali blizu Liaotonga. Zdaj se je „Retvizan“ lotil japonskih torpedovk in jih pogнал v beg. Ko se je zdanilo, se je videlo, da so štiri japonske ladje uničene, osem torpedovk pa beži. Japonsko moštvo je deloma utonilo, deloma se je rešilo na japonske torpedovke.

Vhod v port-arturski pristan je prost. Sijajna zmaga je zasluga „Retvizana“. Na ruski strani ni nikakih izgub in nič škode. Tri križarke so sovražniku sledile, a so bile poklicane nazaj, da preiščejo okolico Port Arturja.

London 25. februarja. Vest o sijajni zmagi Rusov pri Port-Arturju je vzbudila tu veliko senzacijo. Tukajšnji listi imajo iz Čifu in iz Vejhajveja poročilo, da je japonsko brodogoj v ti bitki postalo nespodobno za boj.

Pariz 25. februarja. Ministerstvo je dobilo uradno poročilo o bitki pri Port-Arturju. Japonci so izgubili v ti bitki šest ladij. Sodeč po teh poročilih, je bila bitka jako velika.

Pariz 25. februarja. „Martin“ ima obširno poročilo o bitki pri Port Arturju. Pravi, da so Rusi uničili šest japonskih bojnih ladij in dva druga parnika. „Herald“ prijavlja brzovjavko, ki pravi, da niso bili Japonci samo pri Port Arturju poraženi, nego da so Rusi tudi preprečili v isti noči poskušeno izkrcanje japonskih vojakov v Society-zalivu.

Petrograd 25. februarja. Prvo poročilo o zmagi pri Port-Arturju je bilo plakatirano ob 5. popoldne in je vzbudilo nepopisno veselje. Na tisoče ljudi je celo noč demonstriralo.

Petrograd 25. februarja. Narodna subskripcija za nabavo vojnih ladij je imela sijajen vspeh. Dosedaj je darovanih 12 milijonov rubljev.

Dunaj 25. februarja. „Fremdenblatt“ prijavlja velezanimiv članek o ruski zmagi pri Port-Arturju. V njem pravi, da je s to zmago zdrobljena premoč Japoncev na morju.

London 25. februarja. O bitki pri Port Arturju poroča „Standard“, da so štiri japonske ladje pripeljale nekaj starih z razstrelivi napolnjenih parnikov pred Port Artur, da bi ruski mornarici onemogočile izhod iz pristani. Ena japonska torpedovka se je potopila, ena je obtičala na skali, štiri so tako poškodovane, da niso za rabo. „Daily Mail“ ima poročilo iz Čifu, da je šlo 16 japonskih ladij na Port Artur, vrnilo pa se jih je le 13.

Petrograd 25. februarja. Listi potrjujejo, da je Aleksejev zapustil Port-Artur. Admiral Ma-

karov pride menda že v nedeljo v Port-Artur.

London 25. februarja. Koreja je priznala suvereniteto Japonske.

Dunaj 25. februarja. Danes je v finančnem ministrstvu začel zborovati pododsek kontingentne komisije za pridobinski davek v letih 1904/5. Poročevalec za Kranjsko, Trst, Goriško, Istro in Dalmacijo je odvetnik dr. Majaron iz Ljubljane, za Štajersko in Koroško višji finančni svetnik Freis iz Gradca.

Dunaj 25. februarja. Avstrijska delegacija bo imela v ponedeljek dne 29. t. m. svojo zadnjo sejo.

Dunaj 25. februarja. „Volkszeitung“ pravi, da je nadvojvoda Ferdinand Karol opustil svoj namen, poročiti se s hčerjo prof. Chubra in da vrnivši se z dopustila zopet prevzame poveljstvo 18. brigade v Pragi.

Dunaj 25. februarja. Princezinja Alice Bourbon, ki se je ločila od svojega moža princa Schönburg-Waldenburga, se je odpeljala v Petrograd, in pojde kot strežnica na bojišče.

Dunaj 25. februarja. Tukaj kakor tudi v Berlinu in v Parizu smatrajo poročilo „New-York-Herald“, da odstopi ruski minister zunanjih del grof Lambsdorff — kot neutemeljeno.

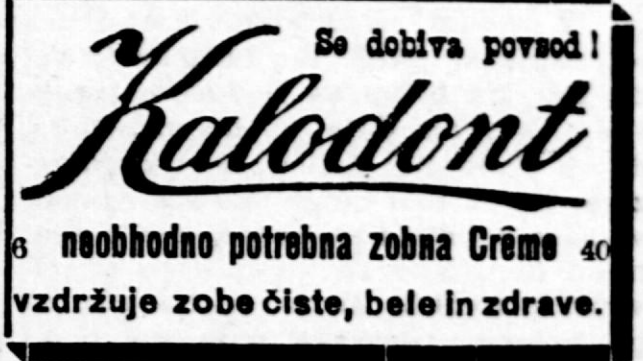
Dunaj 25. februarja. Danes je bil odvetnik dr. Guttman zaradi poverjenja 80 000 K obsodjen na 8 mesecev ječe.

Proti kataru se uporablja najnovejši eter „Forman“, ki so ga že pogosto zdravniki spoznali za idealno delujoče zdravilo proti nahodu. „Forman“ je z mentolom klorovani eter menthyla. Za lažji nahod naj se uporablja „Formanova bata“ (pušica 40 vin), za hušji nahod pa „Formanove pastile“ (75 vin.) za vdihavanje s pomočjo vdihavalne steklenice. Učinek je fantasten, čudovit in zlasti v početku nahoda presenetljiv. „Forman“ se dobiva v vsaki lekarni. I 508-2

Ponos vsake gospodinjice je gotovo, da ima likano perilo brezmadežno sveto. Perilu ta blišč ustvari je najboljša s pomočjo povsod priljubljenega srebrnega skroba na lesk iz staro sloveče tovarne Fritz Schulz jun., delniška družba v Lipskem in Hebu. Ta skrob je postal vsled svojih izvrstnih lastnosti svetovno znan in je bil že večkrat, zadnjič na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 z zlato kolajno odlikovan.

Schulz-ev srebrni skrob na lesk je edini izdelek, ki ustvari brez vsakih dodatkov, samo v vodi raztopljen perilo snežnobelo bliščobo in je naredi trdo, ne da bi tudi v najmanjšem škodoval perlinim nitim. Uporaba je čisto navadna. V vsakem zavrtku so 4 mošnjički, katerih vsak sadostuje za likanje 3 „prsi“, 3 parov manšet in 6 ovrtnikov. Z vsakim gladilnikom je lahko in zanesljivo doseči najlepše likano perilo — z all brez leska. — Tudi nevajenim rokam je pokazala nemožna. Gotovo je, da ima ta staro sloveči izdelek ponarejalcev in je v lastno korist gospodinjam, da pri nakupovanju dobro pazijo na varstveno znamko Globus in rdeč zavitek. Dobiva se v mnogih drogerijah, trgovinah s specialnim blagom, milom itd.

Se dobiva povsod! **Kalodont** 6 neobhodno potrebna zobna Crème 40 vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Proti prahajem, juskinam in izpadanju las deluje najboljšo priznana **Tanno-chinin tinktura za lase**

katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodom 1 K. Raspoljila se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialjilitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Lensteke v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1 poleg novograjnega Fran Jožičevega jabuč. mošta. 37-8

Oblastveno konces. **vzgajališče** javna realka, pripravljajni razred, državna veljavna izpričevala **Artur Speneder** DUNAJ, XV., Neubaugürtel 36. Ustanovljeno 1849. 219-

„APENTA“ „Ena najboljših solinskih odvajajočih rudninskih vod“ Josip Lapponi telesni zdravnik Nj. Svetosti papeža.

Zapisujem grenko vodo „APENTA“ bolnišnici, kakor tudi v privatni praktični sem jo spoznal kot res izvrstno.

Prof. G. Mazzoni primarij, docent patologije, kirurgije in ginekologije.

„Prav ta voda je najboljša za zdravljenje kroničnega zaprtja“.

Dr. Lancereaux profesor na medicinski fakulteti v Parizu predsednik „Académie de Médecine“.

Dobiva se v velikih in malih steklenicah in lekarnah itd.

Izključno razpošiljanje: S. UNGAR ml., in kr. dvorni založnik, Dunaj, I., Jasomirgottstrasse 4.

Zalogi v Ljubljani: Mihael Kastner in Peter Lassnik.

Borzna poročila. Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani

Uradni kurzi dunaj. borze 24. februarja 1904.

Nalozbeni papirji.	Dunaj	Wien
4 1/2% majeva renta	98 98	99 1/2
4 1/2% srebrna renta	98 98	99 1/2
4% avstr. kronska renta	99 25	99 40
4% zlata	117 70	117 70
4% ogrska kronska	97	97 1/2
4% zlata	115 90	115 90
4% posojilo dežele Kranjske	100	100 1/2
4% posojilo mesta Spjel	100	100 1/2
4% zadet	100	100 1/2
4% bos. herc. žel. pos. 1902	98 85	99 1/2
4% češka dež. banka k. o.	100	100 1/2
4% z. o.	100	100 1/2
4% zst. pisma gal. d. hip. b.	101 50	102 1/2
4% post. kom. k. o. z	105	105 1/2
4% 10% pr.	105	105 1/2
4% zast. pisma Innerst. hr.	100	102 1/2
4% 10% ogrske cen.	100	101 1/2
4% dež. hr.	100	101 1/2
4% z pis. ogr. hip. ban.	100	101 1/2
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100	101 1/2
4% obl. češke ind. banke	100 50	100 70
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 50	99 1/2
4% prior. dol. žel.	98 50	99 1/2
3% juž. žel. kup. 1/2 1/2	293 50	295 1/2
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	101	101 1/2

Srečke.	1854	1855
Srečke od l. 1854	182	182
1860	180	180
1864	254	257
tizake	161	163
zem. kred. I. emisije	290	300
II.	280	289
ogr. hip. banke	259	263
srbske & fra. 100	84	87
turške	118	119
Basilika srečke	20	21
Kreditne	452	452
Inozemske	81	85
Krakovske	78	80
Ljubljanske	65	70
Avst. rud. križa	50	52
Ogr.	27 90	28 90
Rudolfove	65	69
Salcburške	77	80
Dunajske kom.	500	512

De nice.		
Južne železnice	76	76
Državne železnice	484	485
Avstr.-ogrške bančne delnice	595	605
Avstr. kreditne banke	428	429
Ogrske	737 84	738 80
Živnostenske	249	250
Premogokop v Mostu (Brux)	625	634
Alpine montan	393	394
Praske žel. ind. dr.	185	185
Rima-Muranyi	449	450
Trbovske prem. družbe	372	376
Avstr. orožne tovr. družbe	441	442 70
Češke sladkorne družbe	139	141 30

Valute.		
C. kr. cekin	11 33	11 37
20 franki	19 09	19 11
20 marke	23 47	23 55
Sovereigns	23 98	24 05
Marke	117 35	117 65
Laški bankovci	94 1	94 30
Rubli	252 75	253 50
Dolarji	4 84	5

Zitne cene v Budimpešti. Dne 24. februarja 1904.

Termin.		
Pšenica za april	50	50 1/2
okt. 1903	50	50 1/2
april	50	50 1/2
maij 1904	50	50 1/2
ovs	50	50 1/2

Meteorološko poročilo. Vihna nad morjem 300-2. Srednji smetel 3280-0

Pol.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nobo
24.	8. sv.	730 0	13	ar. svahod	oblačno
23.	7. nj.	730 9	14	al. svahod	oblačno
	2. pop.	731 1	10	ar. jvahod	oblačno

Srednja večerajna temperatura: 2 1/2°
corazno: 0-7°. Merzina v 24 urah: 0-0 mm

Tažnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma brat, stric, svak, zet in vnuk, gospod

Rihard Šeber
lastnik tiskarne

po kratkem, mučnem bolehanju danes ob pol 2. uri ponoči v starosti 47 let preminul.

Pogreb draga rajnega bude v soboto, dne 27. t. m. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

Sv. posmrtno maše brale se bodo v farni cerkvi.

Postojna, 25. februarja 1904.

548 **Žalujoči ostali.**

V blagohotno znanje!

Pogreb umrle gospe

Ane Busić roj. Riedl pl. Raitenfels

o. kr. viš. poštnega oskrbnika vdove

ne pojde z južnega kolodvora, ampak iz kapele

pri Sv. Krištofu, v petek, dne 26. februarja ob petih popoldne.

V Ljubljani, 25. februarja 1904.

547

Gostilna

na lepem prostoru v sredini Ljubljane se pod jako ugodnimi pogoji **odda**.

Ponudbe naj se pošiljajo na upravnništvo „Sl. Nar.“ pod št. 1000. 392-8

Fino, dobro in ceno jesti in piti se more edinole

„pri Rasbergerju“

restavracija „pri belem konjičku“

Wolfove ulice števil. 12.

šuer-jeva pivarna. 471-3

Najfinejši guljaž za zajutrek

samo 6 krajcarjev.

V sredini mesta!

Karol Angeli
krojač in trgovec v Kanalu (Primorsko)
potrebuje dva izučena 522-3

krojaška pomočnika.

Delo stalno. Vstopita lahko takoj.

Vrata in okna

že rabljena, a še v dobrem stanu, kupi 508-3

Ivan Razboršek
Šmartno pri Litiji.

Odda se v najem

prodajalna

z vsemi pripravami. Zraven je tudi magacin, 2 sobi in kuhinja. Cena po dogovoru. 537

Več pove lastnik pod „Oddaja“, poste restante Št. Rupert, Dolenjsko.

Trgovina

z mešanim blagom

v večjem kraju se vsled rodbinskih razmer proda ali odda v najem.

Ponudbe se prosi pod šifro „Maja 1000“ na uprav. „Slov. Naroda“. 539

Kot poslovodja

v trgovino z mešanim blagom v večjem trgu na Kranjskem se sprejme trgovsko izobražena oseba (tudi ženska), ki je sposobna samostojno voditi trgovino in lahko položi nekaj kavejce.

Ponudbe sub „Filijalka 555“ na upravništvo „Slov. Naroda“. 540

Kavnikar se izšli

zemljevidi 527-3

rusko-japonskega bojišča

v zalogi tiskarne
J. Blasnik nasled. v Ljubljani.
Cena 20 vin. za komad, po pošti 26 vin.
Dobiva se v tiskarni in vseh knjigarnah.

Lepo stanovanje

se odda za 1. maj. 357-17

J. J. Naglas, Turjaški trg št. 7.

Jako fino, dobro ohranjeno

žensko kolo (bicikelj) 478-6

se proda za 70 glid.

Kje, pove upravništvo „Slov. Nar.“.

Meblovana 525-2

mesečna soba

z razgledom na ulico in s posebnim vhodom se takoj odda.

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Čevljarska obrt

z vsem orodjem in zalogo, se takoj za primerno ceno odda.

Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 523-2

Dva spretna krojaška pomočnika

sprejme takoj 520-2

A. Pretnar, krojaški mojster
Sava pri Jesenicah, Gorenjsko.

Gospodična

praktično izvežbana v knjigovodstvu in korespondenci želi službe kot knjigovoditeljica, eventualno komptoiristinja. 542-1

Kje pove uprav. „Slov. Naroda“.

Razglas. 548-1

Od podpisanega županstva se daje s tem na splošno znanje, da se bode

lovska pravica občine Podrečje
dne 29. svečana t. l.

ob 9. uri dopoldne tuuradno oddala za čas od 1. prosinca leta 1904 do 31. grudnia l. 1908 potom javne dražbe v zakup.

K tej dražbi povabijo se vsi prijatelji lova s pristavkom, da zamorejo dražbene pogoje vsak dan ob navadnih urah tuuradno vpogledati.

Županstvo Podrečje
dne 6. februarja 1904.

Poskusite

pristni rastlinski liker **„Florian“**
Po okusu in zdravem učinku prvak likerjev.
Varstvena znamka.

Ogreva in oživilja telo, Budi tek in prebavo, Daje dobro spanje.

Lastnik: 5-45

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.
Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Zavod za mebliranje in dekoracije
FRAN DOBERLET

Telefon št. 97.

v Ljubljani, Francišksanske ulice št. 10.

Telefon št. 97.

Pohišstvo vsake vrste

od najnavadnejšega do najfinejšega,

Zaloga tapet, rolet, karnis za okna, zagrinjal in preprog.

Največja izbira blaga za pohišstvo.

Preproste in luksurijozne ženitbene

oprave

solidno in ceno izvršene.

Dekoracije.

Oprava celih stanovanj hotelov in kopališč.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamajava in diskontiranje

izdružbene vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Ekompit in inkasno menic. 21

buje prodajne in vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

vojaške ženitbanske kavejce.

Borzna naročila. 22

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. 39-22

Promet s čekli in nakaznicami.

Dobra kuharica

je izšla **Minka Vasičeva** je izšla

v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 282-9

Ernesta Hammerschmidta nasledniki

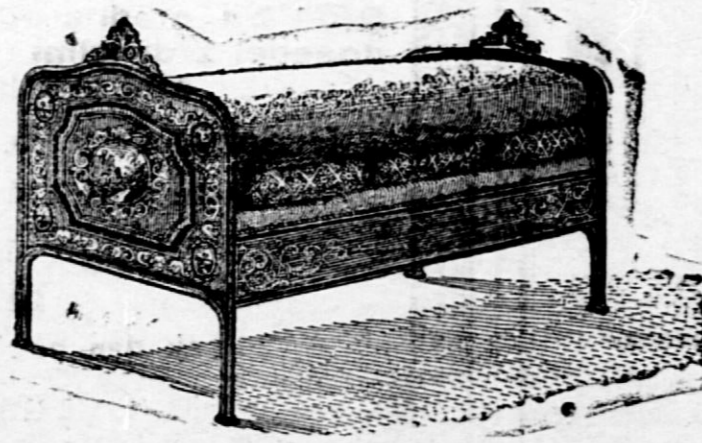
MADILE, WUTSCHER & KO.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Največja zaloga železnega pohišstva, posteklenih umivalnih garnitur itd.

3057-14

Najlepše likano perilo
se doseže lahko in gotovo, ako se vporablja
ameriški 1 515-1
briljantni skrob na lesk
Fritz Schulz jun., Act.-Ges., Eger und Leipzig.
Le pristen z varstveno znamko „GLOBUS“ v rudečkastih zavojih à 100 gr.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
V novi lastni hiši
na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po **4 1/2%**
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. 304-89
Posojila po 5% in po 5 1/4%
Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 ali pa 35 let.
Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.
Poštnega hranilničnega urada št. 828.406.

Po visoki kralj. deželni vladi proglašena za zdravilno rudniško vodo
čista (alkališko-muriatiška)
Apatovačka kiselica
ni samo najboljša in najzdravejša
namizna pijača
ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša
* zdravilna voda *
ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena in deluje nenadkrljivo pri bolestitih želodca, pljuč, požiralnika, raznih katarjev, astme, mehurja, kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih jeter, gorečice in raznih ženskih boleznih.
Odlikovana s 13 zlatimi in srebrnimi kolajnamami.
„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“
Zagreb, Ilica št. 17. 487-3
Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Važno!!
Higienična novost! Patentovano v vseh kulturnih državah!
Klozetni podložni papir.
Največja snažnost. Varstvo proti infekciji pri porabi klozeta.
Zdravniško vsestransko priporočano.
Vzorci in cenik na razpolago.
Gospodje hotelirji, restavracije in kavarnarji imajo pri porabi naših patentiranih avtomatov velik materialni dobiček.
Na tozadevna vprašanja daje radovoljno pojasnila tvrdka **Belmond & Co., Dunaj, Schönbrunnerstrasse 66, in**
F. NUČIČ, Ljubljana, Privoz 3
I. kranjsko podjetje za razširjanje oznanil in prodaja patentovanega klozetnega papirja potom avtomatov.
Klozetni avtomati so na nastopnih krajih v rabi: v Ljubljani: Hotel pri Južnem kolodvoru, hotel pri Lloyd, hotel pri Slonu. Restavracije: Fantini, Kenda, Narodni dom, Rasberger (G. Auer), pri Roži, Židovske ulice, Avguštin Zajec, Rimska cesta 24, Kavarnice: Austria, Evropa, Kasino, Kirbisch (slačičarna), Narodna kavarna, Valvasor. Na deželi: Kočevje: hotel pri Pošti. Ribnica: hotel Arko. Sava-Jesenice: v kantini industrijske družbe.
Slavno p. n. občinstvo se vljudno opozarja, da naj se pri nabavi blaga obrača na nastopne firme: Ernst Sark, trgovina z modnim blagom, B. Schmelzer, tovarna stolov, L. M. Ecker, stavbni klepar, Ivan Jax in sin, zaloga šivalnih strojev, F. Kaiser, puškar, R. Weber, urar, A. Barle, krojač, F. Lipovš, mizar, F. Ziller, tovarna kisa, Iv. Kostevo, manufakturna trgovina, Brata Eberl, trgovina z barvami in se sklicuje na priporočilo avtomatne reklame. 333 4

Za kolesarje jako važno!
Preden se kdo odloči nabaviti si kolo, naj ne zamudi ogledati si zalogo ali vsaj naročiti cenovnik pravih PUCHOVIH KOLES, najnovejših modelov, katerih edino zastopstvo ima
Fran Čuden v Ljubljani.
* * * * * Pozor!!!
One častite gospode, ki se zanimajo za 535-1
motor-kolesa
vabim, naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeni kolo **PUCH-MOTOR**, da se prepriča, kako fino in popolnoma preprosto je sestavljeno, tako da se vsakdo lahko takoj priuči voziti.
Puchovo kolo vedno pred vsemi drugimi!

Odda se v najem prodajalna
ob deželni cesti v dobro obiskanem kraju na deželi. Zraven prodajalne sta tudi dva prostorna magacina, potem dve sobi za stanovanje in kuhinja.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
518-2

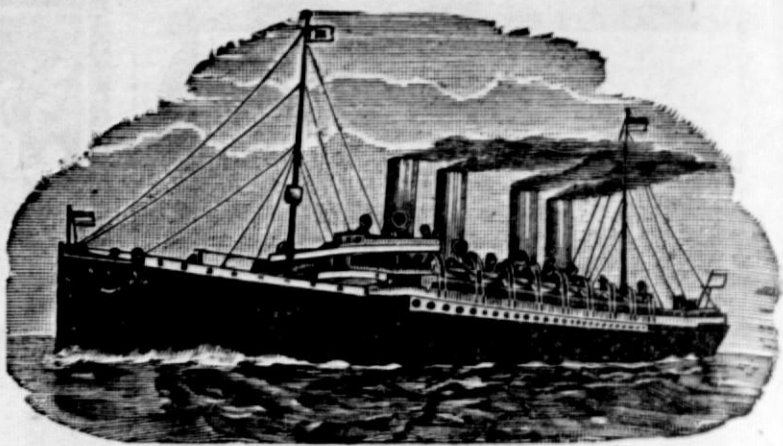
„Škrat“ 363-9
edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.
Izhaja v Trstu vsako soboto. — Naročnina za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink.
Zahtevajte brezplačne številke na ogled!
Zaradi pomanjkanja delavskih moči se proda takoj za nizko ceno
hiša št. 26
v Tupaličah, pripravna tudi za letovišnike, v kateri je gostilna, prodajalna in pekarija. — Proda se tudi jako dobro vpeljana trgovina ozir. pekovska obrt v Zaspju, pri zgradbi nove železnice v bližini predora. Več pove Peter Alešovec, trgovec in pekovski mojster v Zaspju št. 25 in 59, pošta Bled. 498-3

1000 kron
ako je goljufija!
Brezskrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preobitem blagoslovu otrok. Z več tisoč zahvalnicami pošilja diskretno za 90 h v avstr. znamkah gospa **A. Kaupa, Berlin S. W. 220 Lindenstrasse 50**

Oton Zupančič 2-24
Čez plan.
To najnovejšo knjigo Zupančičevih poezij je pozdravila kritika zelo radostno in jo ocenila izredno laskavo. „Zlato knjigo“ moderne slovenske lirike jo naziva kritik Sever v „Slov. Narodu“, pa tudi Slovenec ter „Dom in Svet“ sta priznala Zupančiča brez vsega pridržka za največji brični talent med sodobnimi slovenskimi pesniki. Ta soglasna ugodna sodba sicer tako nasprotujočih si listov pač neporečno dokazuje, da se je porodilo na polju naše lirike nekaj res nenavadnega, nekaj takega, kar sili tudi nasprotnika, da to prizna hoté, nehoté.
Dobiva se v založništvu **Lav. Schwentner-ja v Ljubljani**
broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v pantsbn. izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Zahtevajte samo SELLE & KARY-jev
FREDIN
Najboljše čistilno sredstvo za vsako boljše obuvalo. Rumeno in črno. Posebno priporočljivo za čevlje iz boxenlisa, oscarlisa, chevreaux- in lakovega usnja.
Dunaj XII./1. 330-4

Kdor hoče potovati v Ameriko.
s cesarskimi in poštними parobrodmi, naj se obrne edino le na tvrdko:
Kareš & Stocky
Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29.

Ta tvrdka se sporazumeva s potniki v njih materinskem jeziku, prevaža potnike z najboljšimi in najhitrejšimi parobrodmi, pozna temeljito zakone o izseljevanju in zamore tedaj potnike dobro poučiti, kako se imajo med potjo vesti, da pridejo srečno v Ameriko. Naj tedaj vsakdo, ki se je namenil podati v Ameriko, piše prej tvrdki:
Kareš & Stocky, Bremen, Bahnhofstrasse Nr. 29
ta mu odgovori takoj točno in brezplačno. 2350-26

Krojaški salon za gospode
IVAN MAGDIČ
Ljubljana, Stari trg št. 8.
Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tu- in inozemskega blaga. 521-2

Ces. kr. avstrijske državne železnice
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 2 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solno ad, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje, PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Bl. Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4 uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVEGAMESA IN KOČEVJA. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2 uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobru. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za s min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Tschinkelnov se dobiva 348-6
samo pri edinem izdelovalcu
kavin zdrob
(postavno zavarovan)
priznано najboljši dodatek h kavi
Tschinkel-NU v Ljubljani in njegovih zastopnikih.

Tovarna za kruh in pecivo
KANTZ v Ljubljani priporoča
pravi rženi kruh, mešan in črn.
Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva. Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (častni križ in zlato svetinjo z diplomom).
Prodaja se v hlebih in štrucih po 40 in 20 vin.
Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.
Velika zaloga najfinejšega nasladnega peciva, biškotov in suhorja. 163-13
Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.
Dvanajst podružnic in prodajalnic.
Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.